

«Ευριπίδης στη στοά»

Δευτέρα, 15 Ιουνίου 2015 14:04

Ομολογώ ότι καθώς μεγαλώνω, τα πράγματα που καταφέρνουν να με εντυπωσιάσουν στη ζωή μου, γίνονται συνεχώς και λιγότερα.

Παρόλα αυτά, και ευτυχώς, όταν κάποια πράγματα έρχονται στο δρόμο μου από εκεί που δεν το περιμένω, τότε πραγματικά μένω έκπληκτος και τη λέξη «εντυπωσιασμό» την αντικαθιστώ με τη λέξη «θαυμασμό».

Και θαυμασμός ήταν αυτό που ένιωσα όταν για πρώτη φορά βρέθηκα στο βιβλιοπωλείο του «**Ευριπίδη στη στοά**» στο Χαλάνδρι.

Παιδί του κέντρου στην κυριολεξία, ήξερα το **βιβλιοπωλείο του Ευριπίδη** μόνο από μερικές αναφορές που είχα διαβάσει σε διάφορα αφιερώματα και παρόλα αυτά, ενώ είχα καταλάβει ότι επρόκειτο για κάτι μάλλον ξεχωριστό, τίποτα δεν είχε καταφέρει να με φέρει έως

την πόρτα του.

Μέχρι σήμερα όμως...

Και νομίζω πως άξιζε τελικά αυτή η αναμονή, για να αντικρίσω κάτι που δεν περίμενα, δεν φανταζόμουν, και κανένα άρθρο ή φωτογραφία δεν είχε καταφέρει να μου μεταφέρει το «μέγεθος» του.

Το βιβλιοπωλείο του Ευριπίδη, είναι ένα βιβλιοπωλείο που δεν περίμενα να βρω στην Ελλάδα και παρόμοια του έχω δει μόνο στα μεγάλα μου ταξίδια.

Πραγματικά μεγάλο, οικείο, λειτουργικό, με πολύ ευγενικό προσωπικό, απίστευτο σχεδιασμό και αισθητική, ο **Ευριπίδης στη στοά**, με έκανε να αισθανθώ για λίγο ότι βρισκόμουν εκτός των συνόρων της χώρας.

Πέρα από την Ελληνική [λογοτεχνία](#) και κάθε τι που περιμένεις να βρεις σε ένα «κλασσικό» βιβλιοπωλείο, το βλέμμα μου έπεσε πάνω στη ξένη λογοτεχνία (στην Αγγλική και Γαλλική γλώσσα), στον ξενόγλωσσο τύπο (πράγμα που μου έκανε πολύ θετική εντύπωση μιας και δύσκολα βρίσκω στην Αθήνα τα ξένα περιοδικά που με ενδιαφέρουν), στα cd με αγαπημένες κλασσικές επιλογές, στα επιλεγμένα ποιοτικά μικρά δώρα, και στην πραγματικά πολύ όμορφη [συλλογή](#) από τα πολυτελή λευκώματα του τελευταίου ορόφου.

Χαμένος στην κυριολεξία ανάμεσα σε χιλιάδες τίτλους, βρέθηκα στον όροφο με τους ταξιδιωτικούς οδηγούς και ξαφνιάστηκα ευχάριστα από την ευγένεια και την αμεσότητα της κοπέλας από την οποία ζήτησα βοήθεια για έναν οδηγό σχετικά με ένα ταξίδι- όνειρο στο νησί της Ζανζιβάρης.

Όπως όμως φάνηκε στη συνέχεια, η ευγένεια και η σεμνότητα είναι το κύριο γνώρισμα όλων όσων εργάζονται σε αυτό το βιβλιοπωλείο.

Και η **Κωνσταντίνα Πολυχρονοπούλου** που με υποδέχτηκε στο χώρο, δεν ήταν η εξαίρεση.

Καθισμένοι στο καφέ του Ευριπίδη και με την βοήθεια της, μπόρεσα να έχω τις απαντήσεις που χρειαζόμουν στα πολλά ερωτηματικά σχετικά με αυτόν το ξεχωριστό χώρο.

«Τα βιβλιοπωλεία Ευριπίδης ιδρύθηκαν το 1955 από τον Ευριπίδη Βασιλόπουλο και ακόμα λειτουργούν από την ίδια οικογένεια, κλείνοντας φέτος 60 χρόνια παρουσίας. Το πρώτο κατάστημα που στεγάζεται στο ιδιόκτητο κτήριο 240 τ.μ. στην Ανδρέα Παπανδρέου 8, φιλοξενεί ένα μεγάλο τμήμα επιλεγμένων χαρτικών, εκλεπτυσμένων ειδών γραφής και έξυπνων δώρων για κάθε γούστο. Το 1998 το νέο κατάστημα στο οποίο βρισκόμαστε τώρα, -ο Ευριπίδης στη Στοά- είναι ένας χώρος 850 τ.μ. σχεδιασμένος εξαρχής να λειτουργήσει ως βιβλιοπωλείο, όπου εδώ φιλοξενούνται περισσότεροι από 140.000 τίτλοι βιβλίων στους τέσσερις ορόφους του, δύο χώροι καφέ, ξένος τύπος, επιλεγμένα δώρα, επιλεγμένα cd μουσικής, ξεχωριστό παιδικό τμήμα και όλα όσα προλάβετε να δείτε...» μας λέει με ιδιαίτερη αγάπη η υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων.

Η αλήθεια είναι πως όση ώρα μιλούσαμε, τα μάτια μου δεν μπορούσαν να αποχωριστούν την ομορφιά του χώρου, με αποτέλεσμα σχεδόν ολόκληρη η συζήτηση μας να γίνει εν κινήσει ώστε να μπορώ να ρωτώ για το κάθε τι που το βλέμμα μου ανακάλυπτε στο πέρασμα του.

Αφού ξεκινήσαμε από τον ειδικά διαμορφωμένο, τεράστιο χώρο του παιδικού τμήματος, και αφού αφήσαμε πίσω μας το πλήρως ενημερωμένο ξενόγλωσσο τμήμα, καταλήξαμε στο μάλλον πιο αγαπημένο μου τελευταίο όροφο, μιας και από εκεί μπορούσα να έχω οπτική επαφή με όλους τους προηγούμενους. Εκεί λοιπόν ζήτησα να υποδεχτούμε το σημερινό προσκεκλημένο μας και η κυρία Πολυχρονοπούλου δεν μου χάλασε ούτε αυτήν τη φορά το χατίρι.

Ο **Παναγιώτης Ρίζος** δεν άργησε να έρθει στο ραντεβού μας και το βιβλίο του **«Τηγανητές γοργόνες»** από τις εκδόσεις **Παπαδόπουλος** βρέθηκε και επίσημα πλέον στα περιεργα χέρια μου.

Ο ιδιαίτερος τίτλος του, μου είχε από καιρό προξενήσει το ενδιαφέρον και ήξερα πως δεν θα πέραγε καιρός μέχρι να συναντηθώ ξανά μαζί του.

Διαβάζοντας τελικά το βιβλίο, το μυαλό μου έφυγε από τον εντυπωσιακό τίτλο και έμεινε στις 51 μικρές ιστορίες, που με καυστικό χιούμορ και αφοπλιστική ειλικρίνεια με έκαναν να αναρωτηθώ πολλά πράγματα για τη σημερινή κοινωνία και πραγματικότητα, και να δω με ένα άλλο μάτι τις παράδοξες εκδοχές του κόσμου.

«...Τι θα γίνω όταν πεθάνω; Δεν έχω αποφασίσει. Οι γονείς μου θα ήθελαν να γίνω δέντρο, βελανιδιά ή καρδιά, γιατί αυτά τα δέντρα ζουν πολλά χρόνια, έχουν καλή επιδότηση από την Ευρωπαϊκή ένωση και έτσι θα ήμουν επιτέλους χρήσιμος στην οικογένεια μου και στην πατρίδα. Η θεία μου η Ανδρομάχη, που έχει καλλιτεχνικές ανησυχίες, ήθελε να γίνω σύννεφο, να διαλύομαι, να συγκεντρώνομαι, να αλλάζω χρώματα, να με ζωγραφίζει και να εμπνέεται. Οι κόρες μου θα ήθελαν

να γίνω καναρίνι, να με έχουν σε ένα κλουβί και να τους κελαηδάω, να τις ζυπνάω κάθε πρωί και να με ταΐζουν μήλο, αβγό και μαρούλι... Εμένα κανείς δεν με ρώτησε τι θέλω να γίνω άμα πεθάνω. Ούτε άμα είμαι ζωντανός...»

Ο Παναγιώτης Ρίζος, δικηγόρος στο επάγγελμα, φάνηκε η ιδανική παρέα για αυτήν την απογευματινή συνάντηση. Άμεσος, ειλικρινής, αληθινός, με έντονο χιούμορ και διάθεση για ζωή και δημιουργία, μου έγινε ακόμα πιο συμπαθής όταν μας εξομολογήθηκε ότι τον περασμένο χρόνο είχε επισκεφτεί το νησί της Ζανζιβάρης, τον ταξιδιωτικό οδηγό της οποίας είχα μόλις αγοράσει. Να ήταν τυχαίο ή μήπως ένα σημάδι πως θα ελπίσω και εγώ; Ο χρόνος θα δείξει...

Για την ώρα, ήθελα να μάθω πως ξεκινάει η προσωπική ιστορία του ως συγγραφέα. Ήταν αυτό το βιβλίο κάτι που ονειρευόταν, πως ξεκίνησε η αγάπη για γράψιμο, τότε αποφάσισε να ασχοληθεί με αυτό πιο σοβαρά;

«Σκεφτόμουν αυτό το βιβλίο, που είναι και το πρώτο μου, περίπου εδώ και δέκα χρόνια... Θυμάμαι ήταν πίσω στο 1974, στο Μεσολόγγι, όταν ως μαθητής του δημοτικού μου δόθηκε η αφορμή για «συγγραφική δημιουργία», όταν μια δασκάλα μας από τον Πειραιά, η κυρία Ψάχου, δύο φορές την εβδομάδα μας έβαζε και γράφαμε μία διαφορετική εκδοχή ή διαφορετική ιστορία από τα κείμενα του αναγνωστικού. Στο λύκειο στη συνέχεια, μου ζητήθηκε να γράψω ένα δοκίμιο το οποίο τελικά άρεσε πολύ και δημοσιεύτηκε σε τοπικό περιοδικό της εποχής. Αυτή ήταν και η δεύτερη αφορμή για συγγραφή. Μέχρι το 2005 όμως υπήρξε ένα τεράστιο κενό όσον αφορά τη συγγραφή, ώσπου τελικά κάπου στα 40 μου χρόνια, σαν να πατήθηκε αυτόματα ένα κουμπί και όλα άλλαξαν. Ήταν τότε που έχασα τον πατέρα μου και χώρισα...»

Ο Παναγιώτης Ρίζος μιλάει χωρίς να προσπαθεί να «ζωγραφίσει» τις σκέψεις του με στολίδια. Και αυτό είναι θετικό και σπάνιο, γιατί ξέρεις ότι παίρνεις από αυτόν κατευθείαν την αλήθεια.

Γονιός ο ίδιος, τον ρωτάω τι φοβάται, αν του αρέσει η Αθήνα, τα χόμπι του, τι πιστεύει για την κρίση, πως φαντάζεται τον εαυτό του σε 10 χρόνια από τώρα και τι θα ήθελε ιδανικά να νιώσει ο αναγνώστης διαβάζοντας το [έργο](#) του.

«Μου αρέσει η Αθήνα, μου αρέσει το κέντρο της γιατί συνεχώς κάτι συμβαίνει. Ανακαλύπτεις πράγματα, υπάρχει παλμός, δρώμενα, τέχνη... Στον ελεύθερο χρόνο μου αρέσει να διαβάζω, να ταξιδεύω, να πηγαίνω θέατρο, [σινεμά](#) και χορό. Αγαπώ το χορό και έχω κάνει μαθήματα Αργεντινικού τάνγκο... Την κρίση τη βιώνω ως μια δοκιμασία. Δυστυχώς, δεν έχουμε μάθει να λειτουργούμε με [αλληλεγγύη](#). Μεταφράζουμε τα πάντα σε σπίτια, σε ρούχα, σε αυτοκίνητα. Και επειδή ξαφνικά όλα αυτά χρειάστηκε να τα στερηθούμε και δεν τα έχουμε πια, η αλλαγή μας φάνηκε ξαφνική, άσχημη και περίεργη... Αυτό που με φοβίζει είναι η παρακμή της αισθητικής και του πολιτισμού. Σαν γονέας με ενοχλεί επίσης η παρακμή της παιδείας, της εκπαίδευσης, με φοβίζει η αδιαφορία στην

ηθική... Σε δέκα χρόνια από τώρα θα ήθελα να υπάρχει συνέχεια στο συγγραφικό μου ταξίδι, θα ήθελα να λειτουργώ περισσότερο ως συγγραφέας... Αυτό που ιδανικά επιθυμώ για τον αναγνώστη, είναι αυτή η πικρόγλυκη σκέψη που ίσως του μείνει στο τέλος της ανάγνωσης, να τον βοηθήσει να κατανοήσει τελικά τη σημασία του να γίνουμε λίγο πιο ευαίσθητοι ως άνθρωποι και ως πολίτες, μήπως αυτό το «σοκ» τελικά μας ξυπνήσει και πορευτούμε προς μια πιθανή αλλαγή...»

Πόσο εύστοχη πραγματικά παρατήρηση. «Μήπως το σοκ μας ξυπνήσει και πορευτούμε προς μια πιθανή αλλαγή...». Αυτό ήταν ακριβώς το συναίσθημα που έντονα ένιωσα διαβάζοντας τις ιστορίες του Παναγιώτη Ρίζου και με αισιοδοξία σκέφτηκα ότι ευτυχώς υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που με τη γραφή και το χιούμορ τους έχουν την ικανότητα να μας κάνουν να θελήσουμε και να προσπαθήσουμε για την αλλαγή...

Έχοντας εξαντλήσει το χρόνο μας στο χώρο του Ευριπίδη, ζήτησα από οικοδεσπότη και φιλοξενούμενο να διαλέξουν το δικό τους αγαπημένο βιβλίο στο χώρο.

Η **Κωνσταντίνα Πολυχρονοπούλου** διάλεξε το **«Παλιοκόριτσο»** του **Μάριο Βάργκας Λιόσα**, από τις **εκδόσεις Καστανιώτη**, μια ιστορία στην οποία ο έρωτας αποδεικνύεται απροσδιόριστος, ρευστός, με χίλια πρόσωπα όπως ακριβώς και η ηρωίδα του. Ο **Παναγιώτης Ρίζος** επέλεξε το **«Γκιακ»** του Δημοσθένη Παπαμάρκου, από τις **εκδόσεις Αντίποδες**, μια σειρά διηγημάτων όπου ήρωες τους είναι στρατιώτες που πολέμησαν στη μικρασιατική εκστρατεία και οι ιστορίες τους αφηγούνται την απώλεια προσανατολισμού και την αδυναμία τους να συμβιβάσουν τους κώδικες της παράδοσης με τα συναίσθημα και τη συνείδηση τους. Με τη σειρά μου διάλεξα το **«Γιατί χοροπηδώ»** του **Ναόκι Χιγκασίτα** από τις **εκδόσεις Μεταίχμιο**, ένα βιβλίο που ο συγγραφέας έγραψε σε ηλικία 13 χρονών και απαντά σε 58 ερωτήσεις για το τι σημαίνει να είσαι αυτιστικός όπως ο ίδιος...

Αφήνοντας πίσω τον **«Ευριπίδη στη στοά»**, ήξερα ότι εδώ θα ήθελα να επιστρέψω πολύ σύντομα ως αναγνώστης και σίγουρα θα ήθελα να φιλοξενηθώ και ως συγγραφέας σε μία από τις πολλές παρουσιάσεις βιβλίων που στεγάζει. Γιατί ο Ευριπίδης δεν είναι απλά ένα ακόμα βιβλιοπωλείο. Είναι ένα «σπίτι» που χτίστηκε αποκλειστικά για να στεγάσει τα βιβλία, τους συγγραφείς, τους αναγνώστες τους και ο,τιδήποτε μπορεί να μας φέρει λίγο πιο κοντά στη λογοτεχνία και τον πολιτισμό. Και ως απλός επισκέπτης μόνο, επιτρέψτε μου να πω ένα μεγάλο μπράβο στους ανθρώπους εκείνους που τόλμησαν να έχουν ένα τέτοιο όραμα και με επιτυχία κατάφεραν να το κάνουν πραγματικότητα.

Το βιβλίο του **Παναγιώτη Ρίζου «Τηγανιτές γοργόνες»** κυκλοφορεί σε όλα τα βιβλιοπωλεία από τις **εκδόσεις Παπαδόπουλος**.

Ευχαριστώ πολύ την **Κωνσταντίνα Πολυχρονοπούλου** και όλη την ομάδα του βιβλιοπωλείου Ευριπίδης (Ανδρέα Παπανδρέου 8 και 11 εντός της στοάς) για την τόσο ευγενική φιλοξενία, τις εκδόσεις Παπαδόπουλος για την άμογη συνεργασία και φυσικά το συγγραφέα Παναγιώτη Ρίζο για τη γνωριμία και την όμορφη συζήτηση που είχαμε.

<http://www.culturenow.gr/38915/eyripidhs-sth-stoa>